

Środa, 14 czerwca 2017 r.

P8_TA(2017)0264

Sytuacja w Demokratycznej Republice Konga

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie sytuacji w Demokratycznej Republice Konga (2017/2703(RSP))

(2018/C 331/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje, w szczególności rezolucje w sprawie Demokratycznej Republiki Konga (DR Konga) z dnia 23 czerwca 2016 r. ⁽¹⁾, 1 grudnia 2016 r. ⁽²⁾ i 2 lutego 2017 r. ⁽³⁾,
  - uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini i jej rzecznika dotyczące sytuacji w DR Konga,
  - uwzględniając oświadczenia delegatury UE w Demokratycznej Republice Konga w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w tym kraju,
  - uwzględniając porozumienia polityczne zawarte w DR Konga w dniu 31 grudnia 2016 r.,
  - uwzględniając rezolucję Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE z dnia 15 czerwca 2016 r. w sprawie sytuacji przedwyborczej i stanu bezpieczeństwa w DR Konga,
  - uwzględniając konkluzje Rady w sprawie DR Konga z dnia 17 października 2016 r. i 6 marca 2017 r.,
  - uwzględniając sprawozdanie sekretarza generalnego ONZ z dnia 10 marca 2017 r. w sprawie misji stabilizacyjnej ONZ w DR Konga,
  - uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie DR Konga, zwłaszcza rezolucję nr 2293 (2016) w sprawie wznowienia sankcji nałożonych na DR Konga i mandatu grupy ekspertów oraz rezolucję nr 2348 (2017) w sprawie przedłużenia mandatu misji stabilizacyjnej ONZ w DR Konga (MONUSCO),
  - uwzględniając wspólne oświadczenie Unii Afrykańskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych, Unii Europejskiej i Międzynarodowej Organizacji Frankofonii z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie DR Konga,
  - uwzględniając zmienioną umowę o partnerstwie z Kotonu,
  - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów z czerwca 1981 r.,
  - uwzględniając Afrykańską kartę na rzecz demokracji, wyborów i dobrych rządów,
  - uwzględniając konstytucję Demokratycznej Republiki Konga przyjętą w dniu 18 lutego 2006 r.,
  - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w DR Konga stale trwają konflikty i dochodzi do brutalnych represji politycznych; mając na uwadze, że kryzys humanitarny i bezpieczeństwa w DR Konga jeszcze się pogłębił w wyniku kryzysu politycznego spowodowanego nieuszanowaniem przez prezydenta Josepha Kabilę konstytucyjnego limitu dwóch kadencji;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0290.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0479.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0017.

Środa, 14 czerwca 2017 r.

- B. mając na uwadze, że konflikt ma miejsce w kontekście kryzysu politycznego w DR Kongo; mając na uwadze, że porozumienie osiągnięte dnia 31 grudnia 2016 r. pod auspicjami Krajowej Konferencji Episkopatu Konga (CENCO) przewiduje dokonanie przemiany politycznej, która ma się zakończyć przeprowadzeniem do końca 2017 r. wolnych i uczciwych wyborów prezydenckich, bez zmieniania konstytucji; mając na uwadze, że do tej pory nie osiągnięto postępów w realizacji porozumienia;
- C. mając na uwadze, że w sierpniu 2016 r. w prowincji Kasai Środkowe między kongijską armią a lokalnymi bojówkami doszło do starć zbrojnych, które rozprzestrzeniły się następnie na sąsiednie prowincje Kasai Wschodnie, Lomami i Sankuru, doprowadzając do kryzysu humanitarnego oraz przesiedlenia wewnętrznego ponad miliona cywilów; mając na uwadze, że w sprawozdaniach ONZ udokumentowano łamanie praw człowieka na ogromną skalę, w tym masakrę ponad 500 cywilów i odkrycie ponad 40 masowych grobów; mając na uwadze, że według ONZ blisko 400 000 dzieci grozi śmierć z głodu; mając na uwadze, że 165 kongijskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka wezwało do przeprowadzenia niezależnego międzynarodowego dochodzenia w sprawie masowych naruszeń praw człowieka w prowincjach Kasai i Lomami, podkreślając, że zarówno siły rządowe, jak i bojówki uczestniczą w tych zbrodniach;
- D. mając na uwadze, że w marcu 2017 r. w prowincji Kasai uprowadzono i zamordowano dwóch ekspertów ONZ wraz z personelem pomocniczym;
- E. mając na uwadze, że w kwietniu 2017 r. Biuro ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej Organizacji Narodów Zjednoczonych (OCHA) wystosowało apel o środki w wysokości 64,5 mln USD w związku z pilną koniecznością zapewnienia pomocy humanitarnej w rejonie Kasai;
- F. mając na uwadze, że organizacje praw człowieka nieustannie donoszą o pogarszaniu się sytuacji w kraju, jeśli chodzi o prawa człowieka oraz wolność słowa, zgromadzeń i demonstracji, o rosnącej liczbie motywowanych politycznie procesów i o nadmiernym używaniu siły, w szczególności przez armię i bojówki, wobec uczestników demonstracji pokojowych, dziennikarzy i przedstawicieli opozycji politycznej; mając na uwadze, że kobiety i dzieci są pierwszymi ofiarami konfliktu, a przemoc seksualna i przemoc ze względu na płeć, często stosowana jako taktyka wojenna, jest szeroko rozpowszechniona;
- G. mając na uwadze, że w ramach swojego mandatu, który został odnowiony w kwietniu 2017 r. na kolejny rok, MONUSCO powinna wnieść wkład w ochronę ludności cywilnej w obliczu eskalacji przemocy i powinna wspierać wdrażanie porozumienia politycznego z dnia 31 grudnia 2016 r., natomiast kontyngent MONUSCO należy rozmieścić również z należytym uwzględnieniem nowych priorytetów humanitarnych i w zakresie bezpieczeństwa;
- H. mając na uwadze, że w dniu 12 grudnia 2016 r. UE przyjęła środki ograniczające wobec siedmiu osób w odpowiedzi na utrudnianie procesu wyborczego i przypadki naruszania praw człowieka, a w dniu 29 maja 2017 r. przyjęła takie środki wobec kolejnych dziewięciu osób, które zajmują wysokie stanowiska w administracji państwowej oraz w strukturach dowodzenia sił bezpieczeństwa DR Konga;
1. jest poważnie zaniepokojony pogorszeniem się sytuacji politycznej, stanu bezpieczeństwa i sytuacji humanitarnej w DR Konga; stanowczo potępia wszystkie przypadki naruszania praw człowieka, w tym akty przemocy popełniane przez wszystkich sprawców, uprowadzenia, zabójstwa, tortury, przemoc seksualną oraz niesłuszne aresztowania i bezprawne przetrzymywanie;
  2. apeluje o powołanie niezależnej i wszechstronnej komisji śledczej, w której skład wejdą również eksperci ONZ i która będzie miała za zadanie wyjaśnienie aktów przemocy w regionie Kasai oraz dopilnowanie, by sprawcy tych masakr zostali pociągnięci do odpowiedzialności za swoje czyny; wzywa państwa członkowskie do politycznego i finansowego wsparcia tej komisji śledczej;
  3. przypomina, że rząd DR Konga ponosi główną odpowiedzialność za ochronę ludności cywilnej na jego terytorium i podlegającej jego jurysdykcji, w tym za ochronę przed zbrodniami przeciwko ludzkości i zbrodniami wojennymi;
  4. głęboko ubolewa z powodu opóźnień w organizacji następnych wyborów prezydenckich i parlamentarnych w DR Konga, co stanowi naruszenie kongijskiej konstytucji; ponadto ubolewa nad brakiem postępów we wprowadzaniu w życie porozumienia politycznego z dnia 31 grudnia 2016 r., jeśli chodzi o przepisy przejściowe; przypomina o podjętym przez rząd DR Konga zobowiązaniu do przeprowadzenia w wiarygodny sposób i przed końcem 2017 r. przejrzystych, wolnych i uczciwych wyborów i do zapewnienia ochrony praw i swobód politycznych, zgodnie z porozumieniem politycznym, co powinno doprowadzić do pokojowego przekazania władzy; powtarza, jak ważne jest opublikowanie szczegółowego

Środa, 14 czerwca 2017 r.

harmonogramu wyborów, i jednocześnie z zadowoleniem przyjmuje proces rejestracji wyborców; apeluje o wczesne wdrożenie zobowiązań zawartych w porozumieniu, w szczególności o zmianę i przyjęcie niezbędnych ustaw przez kongijski parlament przed końcem jego kadencji; apeluje o zmianę prawa wyborczego, aby zagwarantować reprezentację kobiet dzięki odpowiednim środkom;

5. podkreśla, że Niezależna Państwowa Komisja Wyborcza musi być instytucją bezstronną i pluralistyczną we wdrażaniu wiarygodnego i demokratycznego procesu wyborczego; wzywa do natychmiastowego utworzenia krajowej rady ds. monitorowania wdrażania porozumienia i procesu wyborczego, zgodnie z zawartym w 2016 r. porozumieniem politycznym;

6. przypomina, że obowiązkiem rządu jest poszanowanie, ochrona i propagowanie podstawowych wolności stanowiących podstawę demokracji; apeluje do władz kongijskich o przywrócenie warunków sprzyjających swobodnemu i pokojowemu korzystaniu z wolności słowa, zrzeszania się i zgromadzeń oraz z wolności mediów; domaga się natychmiastowego uwolnienia osób przetrzymywanych bezprawnie, w tym dziennikarzy, członków opozycji i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego; wzywa wszystkie podmioty polityczne do prowadzenia dialogu politycznego;

7. potępia wszelkie naruszenia międzynarodowego prawa humanitarnego, których dopuściły się władze krajowe i służby bezpieczeństwa; jest ponadto zaniepokojony doniesieniami o poważnych przypadkach łamania praw człowieka przez lokalne bojówki, w tym o bezprawnym rekrutowaniu i wykorzystywaniu dzieci jako żołnierzy, które można określić mianem zbrodni wojennych na mocy prawa międzynarodowego; jest zdania, że położenie kresu zjawisku dzieci-żołnierzy musi być priorytetem władz i społeczności międzynarodowej;

8. ponownie wyraża poważne zaniepokojenie alarmującą sytuacją humanitarną w DR Kongo, w tym wysiedleniami, brakiem bezpieczeństwa żywnościowego, epidemiami i katastrofami naturalnymi; wzywa UE i jej państwa członkowskie do zwiększenia wsparcia finansowego i pomocy humanitarnej za pośrednictwem godnych zaufania organizacji, aby zaspokoić pilne potrzeby ludności, zwłaszcza w prowincji Kasai; stanowczo potępia wszelkie ataki na pracowników pomocy humanitarnej i placówki humanitarne i apeluje do władz kongijskich o dopilnowanie sprawnego i terminowego dostarczania ludności pomocy przez organizacje humanitarne;

9. z zadowoleniem przyjmuje odnowienie mandatu MONUSCO oraz pracę wykonywaną przez specjalnego przedstawiciela sekretarza generalnego ONZ w DR Kongo na rzecz ochrony ludności cywilnej i praw człowieka w kontekście wyborów; podkreśla, że pierwotny i aktualny mandat, który ma zastosowanie do wszystkich oddziałów ONZ w tym kraju, zakłada „neutralizację ugrupowań zbrojnych”; apeluje do wszystkich sił MONUSCO, by w pełni się zaangażowały i broniły ludności przed ugrupowaniami zbrojnymi, chroniły kobiety przed gwałtami i innymi aktami przemocy seksualnej, a także by nie zezwalały na jakiegokolwiek ograniczenia w oparciu o krajowe struktury dowodzenia;

10. z niepokojem odnotowuje ryzyko destabilizacji w regionie; potwierdza wsparcie dla Organizacji Narodów Zjednoczonych, Międzynarodowej Organizacji Frankofonii i Unii Afrykańskiej z myślą o ułatwianiu dialogu politycznego; apeluje o większe zaangażowanie w regionie Wielkich Jezior, aby zapobiec dalszej destabilizacji;

11. przypomina o znaczeniu pociągania do odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za łamanie praw człowieka oraz inne akty, które zagrażają kompromisowemu i pokojowemu rozwiązaniu konfliktu w DR Kongo; popiera stosowanie przez UE ukierunkowanych sankcji wobec osób odpowiedzialnych za poważne naruszenia praw człowieka; wzywa do przeprowadzenia dalszych dochodzeń dotyczących osób odpowiedzialnych, na najwyższym szczeblu rządowym, za akty przemocy i przestępstwa popełnione w DR Kongo oraz za rabowanie zasobów naturalnych, a także do nałożenia sankcji na te osoby, zgodnie z dochodzeniami prowadzonymi przez grupę ekspertów ONZ; podkreśla, że sankcje te muszą obejmować zamrożenie aktywów i zakaz wjazdu na terytorium UE;

12. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Unii Afrykańskiej, Parlamentowi Panafrkańskiemu, Radzie Ministrów i Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE, sekretarzowi generalnemu ONZ oraz prezydentowi, premierowi i parlamentowi Demokratycznej Republiki Kongo.